

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D., a Mgr. Jana Čížka ve věci

žalobce: **FVE Petrovice, a. s.**
sídlem Přívozní 1054/2, Praha
zastoupeného advokátem JUDr. Ing. Petrem Petržílkem, Ph.D.
sídlem Dvořákova 1624, Úvaly

proti
žalovanému: **Energetický regulační úřad**
sídlem Masarykovo náměstí 5, Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí Rady žalovaného ze dne 15. 8. 2023, čj. 11103-21/2022-ERU

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Účastníci řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný udělil žalobci dne 3. 12. 2010 licenci k výrobě elektřiny prostřednictvím solární elektrárny v k. ú. Petrovice u Borovan. V roce 2021 byli bývalý předseda představenstva žalobce, revizní technik a místopředseda generálního dodavatele žalobce odsouzeni za trestný čin vedoucí k získání této licence. Pro kontext věci musí krajský soud vysvětlit, že pro zařízení vyrábějící elektřinu s využitím slunečního záření s instalovaným výkonem

nad 30 kW, uvedené do provozu od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010, byla stanovena výkupní cena elektřiny dodané do sítě částkou 12 150 Kč za 1 MWh. Stát však přehodnotil přístup k podpoře výroby energie z obnovitelných zdrojů a už od 1. 1. 2011 došlo k výraznému snížení výkupních cen elektřiny o 55 % na částku 5 500 Kč za 1 MWh (cenové rozhodnutí ERÚ č. 2/2010 ze dne 8. 11. 2010). Získání licence k výrobě elektřiny do konce roku 2010 tak zaručovalo podnikatelům v solárním průmyslu podstatně vyšší zisky.

2. Na základě výsledku trestního řízení zahájil žalovaný řízení o obnově řízení o udělení licence a obnovu povolil rozhodnutím ze dne 14. 9. 2022, čj. 11103-5/2022-ERU (dále též „rozhodnutí o obnově“). Rozklad žalobce proti rozhodnutí o obnově zamítla Rada žalovaného rozhodnutím označeným v záhlaví (dále též „napadené rozhodnutí“). Proti němu brojí žalobce u Krajského soudu v Brně žalobou podanou dne 23. 8. 2023.

II. Argumentace žalobce

3. Žalobce navrhuje napadené rozhodnutí zrušit. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné, protože porušuje zásadu *ne bis in idem*. Ve věci žalobcovy licence totiž obnovu řízení už žalovaný jednou nařídil rozhodnutím ze dne 30. 8. 2013, přičemž Rada žalovaného obnovu zastavila. Zahájení dalšího řízení nebylo možné (žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 3. 2010, čj. 21 Cdo 2674/2008). Žalovaný se opírá o komentářový výklad k § 48 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nicméně dezinterpretuje jeho závěry.
4. Napadené rozhodnutí je též nezákonné. Žalobce připouští trestní rovinu kauzy a uvádí, že až v obnoveném řízení bude žalovaný rozhodovat o osudu jeho licence. Nicméně už samotným povolením obnovy žalovaný do jeho práv zasáhl. Své námitky strukturuje žalobce do těchto okruhů.
5. Za prvé, žalovaný nenařídil předběžné opatření dle § 85 odst. 2 a § 100 odst. 6 správního řádu. Protože žalovaný nerozhodl o vyloučení odkladného účinku rozhodnutí o obnově, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné. Žalovaný měl správně vyloučit odkladný účinek, protože to vyžaduje veřejný zájem a žalobci hrozí vážná újma. Odstavení fotovoltaické elektrárny z provozu znamená postupnou degradaci až úplné zničení technologií, které jsou součástí výroby elektřiny. V důsledku vypnutí přívodu vysokého napětí jsou ohroženy fotovoltaické panely, měniče, elektro-zabezpečovací signalizace, řídicí systém a rozvaděče, venkovní kabelové rozvody vysokého a nízkého napětí. Kromě toho je tu veřejný zájem na výrobě energie z obnovitelných zdrojů, protože je kvůli energetické krizi nedostatek energie. Žalobcovým jediným příjmem je provoz elektrárny, proto při jejím odstavení nemá z čeho financovat nutné opravy a údržbu. Tím žalovaný *de facto* tlačí účastníka řízení, aby v průběhu řízení požádal o novou licenci a nebránil se tak odejmutí licence původní. Tyto důvody při nařizování předběžných opatření vyzdvihuje Nejvyšší správní soud (usnesení ze dne 14. 7. 2016, čj. 9 As 146/2016-71) a Ústavní soud (usnesení ze dne 26. 5. 2020, sp. zn. III. ÚS 377/20).
6. Za druhé, žalovaný nerozhodl o jeho návrhu na přistoupení účastníka řízení BAWAG Leasing & Fleet, s. r. o., z titulu vlastnictví elektrárny.
7. Za třetí, žalovaný špatně rozhodl o námitce podjatosti úřední osoby Mgr. D. L., vedoucí správy licencí žalovaného. Úřední osoba měla dostatek času si svá nepřesná tvrzení ověřit, než je uvedla v rozhodnutí o obnově. Tato úřední osoba přehlíží veřejný zájem na provozu elektrárny, neprovádí důkazy ve prospěch žalobce a dezinterpretuje trestní rozsudek. Mgr. L. totiž nevyloučením odkladného účinku zvýhodňuje stát a vědomě jedná

ve prospěch státu. O systémovou podjatost nejde, protože ve sporných řízeních se stát domáhá bezdůvodných obohacení (vrácení podpory) jakožto soukromoprávní osoba. V nynějším řízení proto Česká republika nevystupuje jako správní orgán, ale jako soukromá osoba, kterou podjatá Mgr. L. zvýhodnila.

8. Za čtvrté, neproběhlo řádné dokazování o příčinné souvislosti mezi trestnou činností odsouzených osob a udělením licence. Žalovaný se nezabýval vztahem trestného jednání odsouzených osob a udělení licence. Žalobce by ji získal i bez padělaných listin. Podle žalobce nebyly splněny podmínky § 100 odst. 4 správního řádu, tedy že by licence byla získána trestným činem. Dokumenty ve výroku trestního rozsudku nemohly mít podstatný vliv na udělení licence, neboť vydání licence, bezpečnost elektrárny a vlastnické právo k ní bylo potvrzeno v minimálně dvou dalších správních řízeních. Pouhý odkaz na ustanovení správního řádu považuje žalobce za nepřiměřeně přísný v neprospěch účastníka. Ustanovení § 100 odst. 4 správního řádu je podle žalobce aplikovatelné jen na případy úmyslné a prokázané trestné činnosti, byla-li způsobila sama o sobě vyvolat následek v podobě nezákonného rozhodnutí a zároveň mu správní orgán nemohl zabránit ani při vynaložení veškeré péče. Žalovaný k celé věci přistoupil jako k obecné skupině případů solárních kauz, aniž by zohlednil individuální okolnosti případu.
9. V replice k vyjádření žalovaného pak žalobce svou argumentaci rozšířil. Uvedl, že předávací protokol, za jehož předložení byl žalobcův bývalý předseda představenstva potrestán, nebyl z pohledu licenčního řízení důležitý. Uživacím právem, které předávací protokol (spolu s dalšími listinami) prokazoval, se žalovaný zabýval už v původní obnově a dospěl k závěru, že uživatelské právo žalobce prokázal. V trestním rozsudku krajský soud nesprávně aplikoval institut výhrady vlastnického práva, když podle něj nedošlo k přechodu vlastnického práva dle protokolu, ačkoliv i civilní soudy (Obvodní soud pro Prahu 7) uznaly, že k přechodu došlo. Podmínky pro obnovu řízení by byly splněny jen tehdy, pokud by žalovaný prokázal, že sporný předávací protokol byl rozhodujícím důkazem k prokázání vlastnického/uživacího práva.
10. K existenci dobré víry pak v replice žalobce dodává, že stát je odpovědný za bezchybné správní řízení a musí nést případné následky. Pokud žalovaný neposoudil žalobcovu žádost řádným způsobem, svědčí žalobci dobrá víra. Žalovaný byl na konci roku 2010 přehlcn, nedostatečně odborně vybaven a žalobce tak nemůže nést důsledky toho, že se spokojil s vydanou licenci. Vady na elektrárně měl žalovaný odhalit při vydávání licence, navíc byl rozhodující stav elektrárny v době vydání licence a nikoliv v době podání žádosti. Závěry trestních rozsudků jsou tu zkratkovité a nedají se využít. Ostatně žalovaný zcela upozadil nález Ústavního soudu ve věci sp. zn. I. ÚS 946/16, *FVE Mozolov*, který poukazuje na to, že se předpokládá dobrá víra adresátů správních aktů a je na veřejné moci, aby její existenci vyvrátila. Přitom žalovaný ani nezmínil, do které ze skupin vymezených v nálezu *FVE Mozolov* žalobcův případ spadá.

III. Argumentace žalovaného

11. Žalovaný navrhuje podanou žalobu zamítnout a odkazuje na napadené rozhodnutí, neboť se žalobní argumentace shoduje s tím, co žalobce namítal v rozkladu.

IV. Řízení před krajským soudem

12. Ve věci proběhlo dne 22. 2. 2024 na žádost žalobce ústní jednání podle § 49 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

13. Na jednání žalobcův zástupce dále rozvinul některé žalobní body. Uvedl, že předseda žalobcova představenstva jako laik nemohl posoudit, zda revizní zpráva, kterou v licenčním řízení předkládal, odpovídá tehdejším zákonným požadavkům, když to podle usnesení Nejvyššího soudu nebyla schopna posoudit ani úřednice stavebního úřadu. Předávací protokol pak nebyl pro řízení vůbec důležitý, do spisu se dostal jen náhodou a ERÚ by rozhodl i bez něj, neboť vlastnictví k fotovoltaické elektrárně bylo prokázáno výpisem z katastru a smlouvou o dílo. Pochybnosti mohly panovat jen ohledně vlastnictví konstrukcí, neboť ho zpochybnil EXON jako spolu-dodavatel. Tyto pochybnosti však odstranil Obvodního soudu pro Prahu 7 ve prospěch žalobce a je to nyní předmětem stížnosti pro porušení zákona v trestních řízeních. To vše zdůraznil žalobce proto, aby vyvrátil závěr ERÚ, že nebyl v dobré víře. Na tom totiž založil ERÚ své rozhodnutí nevyložit odkladný účinek rozhodnutí o nařízení obnovy řízení. A v důsledku toho byl žalobce nucen podat žalobu již proti samotnému nařízení obnovy, neboť již toto rozhodnutí jej nutí ukončit provoz jeho elektrárny.
14. Žalobce soudu navrhl provedení značného množství důkazů. Při zvážení, které důkazy krajský soud provede, se soud řídil předmětem správního řízení. Tím není revize licence k výrobě energie, ale jen to, zda byly splněny podmínky pro nařízení obnovy řízení. Proto soud považuje za relevantní trestní rozsudky z případu odsouzení žalobcova předsedy představenstva. Rozsudek krajského soudu a Vrchního soudu v Olomouci jsou součástí správního spisu, neboť z nich vycházel už žalovaný. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 5. 2022, sp. zn. 3 Tdo 347/2022, jímž Nejvyšší soud zrušil výrok o vině Ing. H., úřednice stavebního úřadu, součástí správního spisu nebylo, proto jej krajský soud provedl jako důkaz (č. l. 90-102 soudního spisu). Krajský soud provedl jako důkaz též rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 13. 11. 2013, čj. 15 C 238/2012-44, který podle žalobce zpochybňuje důležitost předávacího protokolu a vyvrací argumentaci z trestních rozsudků (č. l. 154-156 soudního spisu). Šlo o listiny účastníkům známe, proto jim je soud pouze předložil k nahlédnutí podle § 129 odst. 1 *in fine* o. s. ř. s tím, že jim umožnil označit konkrétní pasáže podporující jejich stanovisko. Toho žádný z účastníků nevyužil.
15. Ostatní navržené důkazy krajský soud neprováděl, protože je považuje za nadbytečné s ohledem na předmět řízení. Týká se to jak dalších důkazů navržených v žalobě (pokud nebyly součástí správního spisu), tak i důkazních návrhů vznesených na jednání soudu. Zjištěný skutkový stav věci poskytuje podle soudu dostatečnou oporu pro závěr, zda byla obnova nařízena důvodně, nebo ne. Podstatou souzené věci jsou podmínky obnovy – zda byl spáchán trestný čin a jaká je jeho souvislost se získanou licencí. Žalobce se ale některými navrženými důkazy snažil zpochybnit závěry pravomocných trestních rozsudků, jejichž výroky je žalovaný vázán (např. návrh žalobcova zástupce na položení předběžné otázky SDEU v trestní věci sp. zn. 17 T 21/2022 ze dne 17. 1. 2024). Jiné důkazy směřovaly ke skutkovým otázkám, jež pro nařízení obnovy nebyly relevantní, zejména ke stavu dokončenosti žalobcovy fotovoltaické elektrárny v roce 2010 (např. škodní protokol mezi HHI a FVE Petrovice ze dne 30. 11. 2010 a protokol o výpovědi svědkyně, jež za stavební úřad prováděla místní šetření, provedený zástupcem žalobce dne 21. 2. 2024). Konečně, obsah některých listin ani nebyl mezi stranami sporný (výkladové stanovisko ERÚ k pojmu „oprava fotovoltaické elektrárny“ č. 10/2018).

V. Posouzení věci krajským soudem

16. Žaloba **není důvodná.**

Skutková zjištění

17. Pouze ve stručnosti krajský soud zrekapituluje, že žalobce podal 8. 10. 2010 žádost o udělení licence na výrobu využívající sluneční zařízení, umístěnou v k. ú. Petrovice u Borovan, o instalovaném výkonu 3,311 MW. K žádosti mj. přiložil tři revizní zprávy na tři bloky elektrárny, všechny vyhotovené revizním technikem T. G. Podle těchto zpráv byla elektrárna schopna bezpečného provozu. Po výzvě žalovaného předložil žalobce též předávací protokol ze dne 12. 11. 2010, podepsaný žalobcem (objednatelem) a HHI-KOMEX, a. s. (dodavatelem). Podle protokolu měl dodavatel dodat žalobci podstatnou část díla umožňující bezpečný provoz fotovoltaických panelů v rozsahu 3,3 MW. Dne 3. 12. 2010 získal žalobce licenci na výrobu elektřiny č. 111017178 o výkonu 3,311 MW.
18. Krajský soud jako soud trestní rozsudkem ze dne 23. 6. 2020, čj. 40 T 4/2015-5281 (dále též „odsuzující rozsudek“), odsoudil čtyři fyzické osoby za trestné činy přímo související se žalobcovou licencí. D. E., M. K. a T. G. byli odsouzeni za zvlášť závažný zločin podvodu. Trestní soud dospěl k závěru, že D. E. (předseda představenstva žalobce) podepsal spolu s M. K. (místopředseda představenstva HHI KOMEX) nepravdivý předávací protokol ze dne 12. 11. 2010, podle kterého si žalobce a společnost HHI KOMEX předali konstrukce s upevněnými fotovoltaickými panely instalovaného výkonu 3,3 MWp s tím, že potvrzovali předání podstatné části díla bez konečných terénních úprav umožňující bezpečný provoz elektrárny. To vše při vědomí, že k datu podpisu nebyla elektrárna ani zčásti dokončena a že bude předávací protokol podkladem pro vydání licence. T. G. (revizní technik) byl též odsouzen za zvlášť závažný zločin podvodu, protože podle závěrů trestního soudu vyhotovil celkem tři nepravdivé revizní zprávy o revizi tří bloků fotovoltaické elektrárny a potvrdil v nich jejich bezpečný provoz. Uvedl, že je žalobcova elektrárna schopna provozu o výkonu 3,308 MW, ačkoliv ve skutečnosti byla elektrárna schopna provozu až 28. 2. 2011 s omezeným výkonem 2 MW. Čtvrtou odsouzenou fyzickou osobou byla Ing. T. H., vedoucí stavebního úřadu v Borovanech. Ta podle odsuzujícího rozsudku dne 5. 11. 2010 provedla kontrolu fotovoltaické elektrárny a vydala povolení k předčasnému užívání stavby pro bloky 1, 2 a 3. Uvedla, že je stavba elektrárny provedena dle projektové dokumentace. Přitom ke dni 15. 11. 2010 žalobce namontoval pouhých 201 ks panelů z celkových 19 296 ks a stavba nebyla provedena podle projektové dokumentace. Odsouzená Ing. H. pak 17. 12. 2010 vydala povolení k předčasnému užívání pro čtvrtý blok fotovoltaické elektrárny a povolila zkušební provoz pro první tři bloky elektrárny. Přitom čtvrtý blok nebyl nikdy dokončen a ke dni 17. 12. 2010 nebyly dokončeny ani první tři bloky.
19. Odsuzující rozsudek pak z velké části (vyjma zpřísnění trestu pro obžalovaného D. E. a zrušení výroku o ochranném opatření) potvrdil Vrchní soud v Olomouci rozsudkem ze dne 19. 10. 2021, čj. 2 To 72/2021-5821. Nejvyšší soud však usnesením ze dne 25. 5. 2022, sp. zn. 3 Tdo 347/2022, odsuzující rozsudek částečně zrušil ve vztahu k odsouzené Ing. H. Velmi stručně lze říci, že podle Nejvyššího soudu nebyla odsouzená úřednice stavebního úřadu schopna odhalit nedokonalosti na stavbě fotovoltaické elektrárny. Navíc Nejvyšší soud řekl, že o tom, kolik fotovoltaických panelů bylo skutečně na žalobcově elektrárně v době kontroly stavebního úřadu nainstalováno, není mezi důkazy shoda. Různí svědci vypovídali různě – bylo jasné jen to, že elektrárna nebyla plně dokončena. Dovolání zbylých tří odsouzených D. E., M. K. a T. G. však Nejvyšší soud odmítl (srov. usnesení ze dne 27. 9. 2022, sp. zn. 3 Tdo 345/2022, a ze dne 28. 7. 2022, sp. zn. 3 Tdo 346/2022, dostupná v ASPI).

Nepřezkoumatelnost

20. Nejprve se soud musel zabývat námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Její příčinou může být buď nesrozumitelnost, nebo nedostatek důvodů. V obou případech však platí, že je potřeba s tímto institutem zacházet obezřetně a vyhradit jeho užití pouze těm případům, kdy vady odůvodnění reálně brání soudu v tom, aby napadené rozhodnutí přezkoumal (ve vztahu k soudním rozhodnutím srov. k nesrozumitelnosti rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, čj. 6 Ads 17/2013-25, bod [19], k nedostatku důvodů pak usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2017, čj. 2 As 196/2016-123, č. 3668/2018 Sb. NSS, body [29] - [30]). Zejména je nutno zdůraznit, že správní orgán, stejně jako soud, není povinen vyvracet jednotlivě každou dílčí námitku, pokud své rozhodnutí jako celek logicky a přesvědčivě odůvodní (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 12. února 2009 sp. zn. III. ÚS 989/08, N 26/52 SbNU 247). Rozhodnutí obou stupňů přitom tvoří jediný celek a navzájem se doplňují (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2013, čj. 6 Ads 134/2012-47).
21. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí podle žalobce zakládá nedostatečnost odůvodnění (není jasné, z čeho žalovaný vycházel) a nerespektování zásady *ne bis in idem*. Je ovšem třeba říci, že pokud by žalovaný vedl řízení v rozporu s touto zásadou, nešlo by o vadu nepřezkoumatelnosti. Proto se krajský soud k zásadě *ne bis in idem* vyjádří až níže v právním posouzení.
22. Ve vztahu k odůvodnění krajský soud musí zdůraznit, že jeho kvalitu je nutno posuzovat s ohledem na předmět řízení. Tím je nyní obnova řízení o udělení licence, protože bylo rozhodnutí o udělení licence dosaženo trestným činem (§ 100 odst. 4 správního řádu). V napadeném rozhodnutí tedy musí být především vysvětleno, proč žalovaný musí řízení o udělení licence obnovit. Takové odůvodnění z napadeného rozhodnutí jednoznačně plyne. Na stranách 14 a 15 napadeného rozhodnutí žalovaný správně uvádí, že jej výroky trestních rozsudků zavazují. To samozřejmě neznamená, že žalovaný nemá žádný prostor pro uvážení a musí z trestních rozsudků vycházet zcela. V tomto případě je ale manévrovací prostor žalovaného skutečně úzký. Přímou z výroků odsuzujícího rozsudku totiž vyplývá, že osoby se vztahem k žalobci (člen představenstva, revizní technik) úmyslně falšovaly listiny (předávací protokol, revizní zprávy), které žalobce předložil k žádosti o udělení licence, a tím uvedl žalovaného v omyl. Při takto jasném popisu skutku krajský soud plně souhlasí se žalovaným, že podrobnějšího odůvodňování tu není třeba. Napadené rozhodnutí je přezkoumatelné.
23. Kromě toho uplatnil žalobce následující čtyři okruhy námitek: žalovaný nerozhodl o odkladném účinku, nebyly splněny podmínky pro obnovu řízení, rozhodovala podjatá úřední osoba a v řízení chyběl účastník řízení.

Obnova řízení a odkladný účinek

24. Za zásadní námitky považuje soud to, zda byly splněny podmínky pro obnovu řízení podle § 100 odst. 4 správního řádu a jak se to má s odkladným účinkem podle § 100 odst. 6 správního řádu.
25. Dle § 100 odst. 4 správního řádu rozhodne příslušný správní orgán o obnově řízení z moci úřední v případě, že rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem. Tříletá lhůta začíná běžet dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozsudku. Z komentáře ke správnímu řádu vyplývá, že „není rozhodné, zda šlo o trestný čin úřední osoby, účastníka řízení či jiné dotčené osoby, trestný čin ovšem musel mít podstatný vliv na rozhodnutí ...“ (JEMELKA, Luboš,

PONDĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. Správní řád. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 727, marg. č. 24).

26. K otázce obnovy řízení vyvolané trestným činem se vyjádřil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 2. 2022, čj. 7 As 5/2022-34, a uvedl: „*Aby obnova řízení mohla být dle tohoto ustanovení nařízena, musí existovat pravomocné rozhodnutí o tom, že byl spáchán trestný čin a současně musí existovat příčinná souvislost mezi spácháním trestného činu a vydáním původního rozhodnutí (srov. § 100 odst. 4 správního řádu a podpůrně i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2004, č. j. 3 As 16/2004-73).*“ S těmito závěry se Nejvyšší správní soud ztotožnil v recentním rozsudku ze dne 23. 2. 2023, čj. 1 As 232/2022-92.
27. Krajský soud přezkoumal spisový materiál a shledal, že žalobcova kauza je učebnicovým příkladem obnovy řízení podle § 100 odst. 4 správního řádu. Trestní větev celého případu popsal krajský soud ve skutkových zjištěních. Ve stručnosti z ní vyplývá, že T. G. jako revizní technik vyhotovil tři falešné revizní zprávy, které žalobce použil v licenčním řízení před žalovaným. Odsouzení M. K. a D. E. spolu podepsali předávací protokol, který byl falešný a představoval v licenčním řízení jeden ze základních dokumentů pro osvědčení vlastnického práva. Podklady byly falešné proto, že v době jejich vyhotovení nebyla fotovoltaiická elektrárna ještě ani zčásti dokončena, takže nebylo možné provést ani její bezpečnostní revizi, ani protokolární předání dokončeného díla.
28. Z trestních rozsudků jednoznačně vyplývají následující závěry: Po podání žádosti o udělení licence vyzval žalovaný žalobce k odstranění nedostatků žádosti (výzva ze dne 8. 11. 2010, čj. 12422-4/2010-ERU), neboť nedoložil technickou způsobilost a neprokázal majetkový vztah k energetickému zařízení. Právě na tuto výzvu reagoval žalobce tím, že doložil revizní zprávy vyhotovené odsouzeným G. a předávací protokol podepsaný odsouzenými K. a E. A doložení těchto podkladů (mimo jiné) vedlo k vydání licence. Žalobcova argumentace o absenci *kauzálního nexu* je proto nepodložená a úplně ignoruje průběh licenčního řízení. Je zjevné, že Energetický regulační úřad podmiňoval vydání licence tím, že žalobce prokáže technickou způsobilost energetickému zařízení a to, že je jeho vlastníkem. Žalobce tyto skutečnosti prokázal předložením nepravdivých listin. Krajský soud je přesvědčen, že vztah mezi výše popsáním trestním jednáním a licenci k výrobě elektřiny je tu zcela zjevný.
29. Snad jen na okraj lze poznamenat, že v jiném kontextu by možná doložené listiny nemusely hrát tak velkou roli. Žalobce by zřejmě licenci získal tak jako tak, jen později. Pro nynější spor je ovšem zcela zásadní, že žalobce díky falešným listinám získal licenci právě v prosinci 2010. To mu garantovalo – a zatím stále garantuje – výkupní ceny, které stát pro elektrárny uvedené do provozu až v dalších letech razantně snížil. Podmínky pro obnovu řízení tak byly nepochybně splněny.
30. Žalobce se snaží význam podkladů zpochybnit tím, že šlo o nepodstatné listiny. Svou pozornost při tom zaměřil na předávací protokol, ale zapomíná na revizní zprávy. Ty byly nepravdivé a žalobce je v licenčním řízení nepochybně předložil – šlo přitom o základní důkaz, prokazující technickou způsobilost elektrárny k provozu. O jejich významu pro výsledek řízení nemůže být sporu a už tím jsou splněny podmínky obnovy. Nehraje přitom žádnou roli, zda žalobce o jejich nepravdivosti věděl – postačovalo by i jen to, že vydání rozhodnutí v původním licenčním řízení bylo dosaženo trestným činem revizního technika.

31. Ani o svém náhledu na úlohu předávacího protokolu při vydání licence se žalobci nepodařilo krajský soud přesvědčit. Otázka, zda by žalobce býval získal licenci k výrobě elektriny, i kdyby v řízení nepředložil předávací protokol, může být předmětem složitých úvah v obnoveném licenčním řízení. Tam lze také zkoumat (ovšem až v závislosti na tom, jak žalovaný vyhodnotí míru přispění žalobce k omylu správního orgánu), k jakému datu žalobce ve skutečnosti svou elektrárnu dokončil a kdy by případně byl schopen získat licenci pro její provoz, kdyby postupoval v souladu s předpisy. Ale pro samotné nařízení obnovy postačuje vědět, že žalobce předávací protokol na výzvu žalovaného v licenčním řízení předložil a žalovaný z něj vycházel. Sám žalobce ho tedy považoval za důležitý dokument prokazující jeho vlastnické právo. A žalovaný jej nepochybně vzal při vydání licence v úvahu přinejmenším jako jeden z podkladů. Spekulovat o tom, zda by žalovaný vydal kladné rozhodnutí o žalobcově žádosti i bez tohoto protokolu, není v této fázi řízení namístě. Navíc žalobcovo tvrzení, že přechod vlastnického práva (a tedy význam předávacího protokolu) posoudily trestní soudy špatně a jejich náhled vyvrátil pozdější rozsudek v občanskoprávní věci vydaný Obvodním soudem pro Prahu 7, se jeví jako značně zkreslené. Civilní rozhodnutí je ve skutečnosti z roku 2013 a jeho právní posouzení výhrady vlastnického práva čítá tři odstavce. Trestní rozsudky jsou naproti tomu z roku 2021 a 2022, přičemž jde o rozsudky krajského, vrchního a Nejvyššího soudu. Tyto soudy přesvědčivou argumentací jednoznačně dospěly k závěru, že protokol pro získání licence důležitý byl.
32. Argumentace zásadou *ne bis in idem* je také nesprávná. Žalobcův odkaz na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 10. 2010, sp. zn. 21 Cdo 2674/2008 je sice platný, leč ten je natolik obecný, že spornou otázku vůbec neřeší. Pouze obecně uvádí, že i ve správním řízení platí zásada *ne bis in idem*, tedy že tutéž věc nelze projednat dvakrát. To jistě ano. Řešená zásada ale zaručuje zejména to, že totéž právo nebo tutéž povinnost lze přiznat, resp. uložit pouze jednou (JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. Správní řád. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 353, marg. č. 7). V řízení o obnově řízení se však žádné právo ještě nepřiznává ani žádná povinnost neukládá; k tomu může dojít až v samotném obnoveném řízení. S odvoláním na zásadu předvídatelnosti by se snad dalo dovodit, že pokud za určité skutkové konstelace dospěl správní orgán k závěru, že k vydání nového rozhodnutí v obnoveném řízení není důvod a toto řízení zastavil, je svým posouzením do budoucna vázán a neměl by za stejné skutkové konstelace znovu řízení obnovovat. Nicméně objeví-li se skutečnosti nové, pak nepochybně může znovu řízení o nařízení obnovy zahájit. A k tomu došlo i v žalobcově případě, protože byla po několika letech od skončení původní obnovy vydána trestní rozhodnutí, která soud popsal v předchozích bodech rozsudku. Nařízení další obnovy řízení za těchto nových okolností není nikterak překvapivé, natož aby porušovalo zásadu *ne bis in idem*. Žalobci nesvědčí žádné „právo na klidný spánek“ jen proto, že někdy v minulosti byla obnova řízení o jeho licenci zastavena.
33. Je pravda, že dřívější obnova (nařízená rozhodnutím ze dne 30. 8. 2013, čj. 08092-30/2013-ERU, a zastavená rozhodnutím Rady žalovaného ze dne 20. 11. 2018, čj. 12422-126/2010-ERU) vycházela do jisté míry též z pochybností o tom, zda byla žalobcova elektrárna v prosinci 2010 dostavěna a zda nejsou revizní zprávy falešné. Žalobce však nezmínil zcela klíčovou okolnost. K zastavení obnovy řízení přistoupil žalovaný s ohledem na to, že Krajský soud v Brně jako soud trestní zprostil revizního technika G. obžaloby. Neprokázalo se totiž, že by jeho revizní zprávy byly nepravdivé. To podle žalovaného založilo dobrou víru žalobce, který tyto zprávy předložil v licenčním řízení.

Jinými slovy, dřívější obnova ztroskotala na tom, že se ani trestnímu soudu, ani žalovanému nepodařilo prokázat, že by žalobce předložil v licenčním řízení nepravdivé revizní zprávy. Jak ale vyplývá z předchozích odstavců, pak přišel v celém případě zvrat. Krajský soud v Brně rozhodoval o trestním obvinění znovu a dospěl k opačnému závěru – revizní zprávy byly úmyslně zfalšovány. Obě řízení o obnově proto nelze směřovat. Konala se za zcela jiných okolností.

34. Krajský soud nepřesvědčila ani žalobcova argumentace tím, že „vady“ při získání licence měla konvalidovat následující správní řízení – šlo o řízení o změně licence a (první) obnovené licenční řízení, které žalovaný zastavil. Žalobcova úvaha tu vychází z jakési premisy, že i kdyby licenci získal podvodně, tak přece v dalších řízeních mu správní orgány potvrdily výkupní ceny a uznaly tím jeho podvodně získanou licenci. Tuto argumentaci však krajský soud odmítá. Žalobce podvodně nezískal jen licenci k výrobě elektřiny, ale především nárok na velmi výhodné výkupní ceny, které se v následujících letech významně snížily. Žalobce tak ze svého protiprávního jednání těžil prakticky až do obnovy řízení. Pro své úvahy ostatně žalobce nenabízí žádnou právní oporu – zákonný text v § 100 odst. 4 správního řádu *stricto sensu* nedává správnímu orgánu možnost správního uvážení, ani nezná nic takového, jako je konvalidace správního aktu získaného trestným činem. Žalobci pak zcela jistě nesvědčí ani dobrá víra a ochrana nabytých práv, protože sám od počátku věděl o tom, že licenci získal podvodně.
35. Nezákonnost licence způsobil především žalobce. Při obnově řízení o takto získané licenci (a tedy i o odkladném účinku) tak není důvodu, proč by měl soud žalobce chránit před negativními dopady jeho protiprávního jednání.
36. Zcela mimoběžná je pak žalobcova úvaha, že za nezákonnou licenci může žalovaný, který měl odhalit vady v žalobcově žádosti, resp. při stavbě elektrárny. Žalobce svými nepravdivými podklady uvedl žalovaného v omyl a za to musí nést odpovědnost. Je pak scestné přenášet tuto odpovědnost na žalovaného, který prý měl lživost podkladů odhalit. Žalobce požádal o licenci a bylo na něm, aby žalovanému předložil pravdivé a úplné podklady k této žádosti. Pokud by žalovaný vydal licenci na základě neúplných podkladů, bylo by možné uvažovat o tom, nakolik k výsledku přispěl svým pochybením. Pokud však žalobce předkládal dokumenty, které byly falešné, aniž by tato skutečnost byla očividná, nejde o pochybení správního orgánu, pokud jim důvěřoval.
37. Tím se soud dostává k odkladnému účinku.
38. Podle § 100 odst. 6 (druhá věta) správního řádu má rozhodnutí, jímž bylo řízení obnoveno, odkladný účinek, pokud napadené rozhodnutí nebylo dosud vykonáno, ledaže správní orgán v rozhodnutí odkladný účinek vyloučil z důvodů uvedených v § 85 odst. 2 nebo ledaže vykonatelnost nebo jiné účinky rozhodnutí již zanikly podle zvláštního zákona.
39. Podle § 85 odst. 2 správního řádu může správní orgán odkladný účinek odvolání vyloučit,
  - a) jestliže to naléhavě vyžaduje veřejný zájem,
  - b) hrozí-li vážná újma některému z účastníků, nebo
  - c) požádá-li o to účastník; to neplatí, pokud by tím vznikla újma jiným účastníkům nebo to není ve veřejném zájmu.
40. Odkladný účinek rozhodnutí o obnově dopadá na původní rozhodnutí o udělení licence a odkládá jeho vykonatelnost: „*Důsledkem přiznání odkladného účinku žádosti nenastává*

vykonatelnost ani jiné právní účinky původního rozhodnutí, a přestává tak být exekucním titulem [podle § 104 písm. a)]* (JEMELKA, Luboš, PONĎELÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. Správní řád. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 727, marg. č. 27). Odložení vykonatelnosti pak samozřejmě dopadá na ta rozhodnutí, která zatím nebyla vykonána. Ačkoliv žalobce obdržel licenci v roce 2010, rozhodnutí je stále vykonáváno, protože žalobci dodnes garantuje výhodné výkupní ceny. Zákonné odložení vykonatelnosti tedy pro žalobce znamená, že nedisponuje platnou licenci.

41. Tento negativní účinek by mohl žalovaný vyloučit z důvodů § 85 odst. 2 správního řádu. Podle žalobce k tomu měly vést minimálně dva důvody – veřejný zájem na výrobě elektřiny a vážná ekonomická újma, která žalobci hrozí.
42. Vyloučení odkladného účinku podle § 85 odst. 2 správního řádu je v diskreční pravomoci žalovaného. Odkladný účinek nevyloučil žalovaný proto, že žalobce získal licenci v důsledku zvláště závažného zločinu (bližší argumentace viz str. 16-18 napadeného rozhodnutí), s čímž soud souhlasí. Na straně žalobce tu není žádná dobrá víra nebo legitimní očekávání, které by bylo nutno vyloučením odkladného účinku chránit. Vše zatím nasvědčuje tomu, že ekonomickou újmu si způsobil sám žalobce tím, že licenci získal neregulérním způsobem – musel si být vědom přinejmenším toho, že elektrárna nebyla v době sepsání předávacího protokolu dokončena, a protokol je tudíž nepravdivý.
43. Co se veřejného zájmu týká, žalobce mylně tento zájem vykládá jen jako potřebu co největšího množství vyrobené elektřiny v důsledku energetické krize. Jistě, v obecném smyslu patří mezi veřejný zájem i to, aby měl stát dostatek elektrické energie. Neméně důležitou součástí veřejného zájmu však je i regulérní ekonomická soutěž a dodržování právních předpisů. Je-li k nějaké činnosti nutné získat licenci za předem stanovených podmínek, pak je v rozporu s veřejným zájmem, pokud výrobce získá tuto licenci podvodně a takto provozuje licencovanou činnost. Navíc žalobce opomíjí, že v důsledku jeho jednání stát přichází o finanční prostředky, protože žalobce má garantovanou vysokou výkupní cenu elektřiny. Krajský soud tak plně souhlasí se žalovaným, že tu nebyly důvody pro vyloučení odkladného účinku podle § 85 odst. 2 správního řádu.
44. K témuž závěru dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 2. 2022, čj. 7 As 5/2022-34, podle kterého má rozhodnutí o povolení nebo nařízení obnovy odkladný účinek ve vztahu k vykonatelnosti původního rozhodnutí. Nejvyšší správní soud tam potvrdil úvahy správních orgánů (srov. body 38 a 39) o tom, že není na místě přiznávat odkladný účinek v případech, kdy výrobce získal licenci trestným činem, předložil padělané zprávy, a následně se domáhá ochrany před ekonomickou újmou, kterou mu způsobí odklad vykonatelnosti. Je to totiž především on sám, kdo obnovu řízení zavinil.
45. Otázka, jaký byl stav elektrárny ke dni vydání licence a ke kterému datu by případně žalobce bez podvodu licenci získal, může být až předmětem dalšího řízení (v duchu nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 946/16, *FVE Mozolov*). Žalobce si proto nedůvodně stěžuje na chybné úvahy o nálezu *FVE Mozolov* v napadeném rozhodnutí. Navíc žalovaný na straně 17 napadeného rozhodnutí již nyní stručně zmínil, že podle něj jde o třetí skupinu případů z nálezu *FVE Mozolov*, tedy úmyslné uvedení v omyl předložením padělaných listin. Tyto úvahy ovšem budou mít své místo až v navazujícím řízení, ve kterém bude žalovaný rozhodovat o licenci samotné a datu jejího udělení. Tam se bude muset vypořádat se závěry nálezu *FVE Mozolov* a aplikovat je na žalobcovu kauzu.

Nepodjatost

46. Žalobce namítal podjatost Mgr. D. L., která je jako úřední osoba (vedoucí oddělení správy licencí žalovaného) podepsána pod rozhodnutím o obnově. Námitku podjatosti žalobce vznesl už ve správním řízení a žalovaný o ní rozhodl usnesením ze dne 4. 1. 2023, čj. 11103-10/2022-ERU, tak, že je nedůvodná. Žalobce nyní argumenty o podjatosti pouze zopakoval.
47. Podjatost může být dána poměrem k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům. Úřední osoba má s ohledem na takový poměr zájem na výsledku řízení (§ 14 odst. 1 správního řádu). Žalobce vidí onen poměr k věci v tom, že Mgr. L. v rozhodnutí o obnově uváděla nepřesné informace (které podle něj vyvrátil Nejvyšší soud v již citovaném rozhodnutí sp. zn. 3 Tdo 347/2022) a k žalobci se chová předpojatě. Podjatost tak fakticky vidí žalobce ve způsobu, jakým o jeho věci Mgr. L. rozhodla.
48. Žalobcovy námitky jsou však zcela neopodstatněné. Posouzení podjatosti vychází z existujících objektivních skutečností, které vedou k subjektivním pochybnostem o nestrannosti dané osoby (v otázce podjatosti soudců viz nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94 nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2022, čj. Nao 15/2022-51). Objektivními skutečnostmi jsou typicky vztahy k účastníkům, k věci apod. V tomto případě však krajský soud ani žádné objektivní skutečnosti, proč pochybovat o podjatosti Mgr. L., nenašel. Žalobce zpochybňuje nestrannost úřední osoby kvůli jejímu poměru ke státu. Takto formulovaná námitka je však odsouzena k neúspěchu, protože nepřináší žádné konkrétní pochybnosti a bylo by možné tímto způsobem zpochybnit nepodjatost jakéhokoliv státního úředníka. Stejně tak podjatost neodůvodňuje ani případné procesní přešlapy. Pokud Mgr. L. neprováděla žalobcovy důvodné důkazní návrhy, zamlčela v rozhodnutí o obnově nějaké podstatné skutečnosti, pak má žalobce využít tyto námitky v rozkladu a soudním přezkumu. Popsané vady mohou ovlivnit zákonnost rozhodnutí, nesvědčí však samy o sobě o podjatosti osoby, která rozhodnutí vydala.
49. Na tom nic nemění ani žalobcova argumentace, že Česká republika vymáhá od dodavatelů podporu zpět v soukromoprávním sporu. V nynějším řízení takové postavení Česká republika nemá. Navíc není zřejmé, jak by z případného vymožení podpory státem měla těžit sama úřední osoba.
50. Nad rámec toho krajský soud dodává, že v rozhodnutí o obnově skutečně chybí informace, jak Nejvyšší soud nahlížel na trestnou činnost Ing. H. (viz bod 17 tohoto rozsudku). A přitom správní rozhodnutí bylo vydáno dne 14. 9. 2022, zatímco trestní usnesení Nejvyššího soudu je z konce května 2022. Nějaký čas pro zohlednění rozhodnutí Nejvyššího soudu tedy žalovaný měl. Nicméně z toho, že při vydání rozhodnutí o obnově žalovaný zjevně na rozhodnutí Nejvyššího soudu nereagoval, nelze dovozovat podjatost či úmysl zamlčovat fakta. Při vydání rozhodnutí o obnově žalovaný patrně o usnesení Nejvyššího soudu nevěděl. Nezapomínejme, že žalovaný nebyl stranou trestního řízení a Nejvyšší soud mu své rozhodnutí automaticky nedoručuje. Vyžadovalo by to proto aktivitu žalovaného, aby se k tomuto rozhodnutí dostal. Žalovaný si samozřejmě měl ověřit vývoj trestní kauzy, protože se mohlo stát, že Nejvyšší soud zruší odsuzující rozsudek úplně. To se ale nestalo. Popsané jednání je podle krajského soudu přehlédnutím, nikoliv úmyslnou snahou zapírat důležité okolnosti případu. A změna v trestním posouzení, kterou provedl Nejvyšší soud, není nakonec pro obnovu licenčního řízení nijak podstatná.

Účast společnosti BAWAG na řízení o obnově

51. V poslední námitce žalobce uvádí, že v řízení před správními orgány chyběla společnost BAWAG Leasing & Fleet, s. r. o., o jejíž účasti žalovaný nerozhodl a ta je tudíž opomenutým účastníkem řízení. Žalobci ale taková námitka vůbec nepřísluší.
52. Podle § 65 odst. 1 s. ř. s., se soudní ochrany může domáhat osoba, která tvrdí, že byla na svých právech zkrácena přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti. Soudní ochrana je vystavěna na ochraně veřejných subjektivních práv – s. ř. s. nezná *actio popularis* (tedy žalobu v obecném zájmu nebo v zájmu jiných osob) a každý žalobce musí namítat zásah do svých vlastních práv a povinností.
53. Krajský soud postrádá souvislost mezi neúčastí společnosti BAWAG ve správním řízení a žalobcovými právy či povinnostmi. Žalobce ve své argumentaci hájí práva společnosti BAWAG účastnit se řízení, ačkoliv tato práva by měla hájit společnost BAWAG sama. I opomenutý účastník řízení může podat opravný prostředek proti rozhodnutí ve správním řízení a následně i žalobu ve správním soudnictví. Jak navíc krajský soud zjistil, společnost BAWAG podala proti rozhodnutí o obnově rozklad. Evidentně proto je schopna svá práva bránit sama.
54. *Obiter dictum* krajský soud dodává, že obnova řízení před správním orgánem podle § 100 správního řádu je specifickým správním řízením, jehož předmět a účastníci vyplývají z původního „obnovovaného“ řízení. Lze to vyvodit z § 100 odst. 1 a 2 správního řádu, který k podání žádosti o obnovu opravňuje účastníka řízení. Tím se nemyslí účastník řízení o obnově, ale účastník původního správního řízení, které má být obnoveno: „*Pokud správní orgán obdrží žádost od osoby, která nebyla ani býti nemohla účastníkem původního řízení, může správní orgán řízení o obnově zastavit podle § 66 odst. 1 písm. b) z důvodu zjevně právně nepřijatelné žádosti* (JEMELKA, Luboš, PONĎELÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. Správní řád. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 722, marg. č. 3). U obnovy řízení zahajované z moci úřední je pak okruh účastníků samozřejmě předurčen původním správním řízením. V této věci je nesporné, že v licenčním řízení nebyla společnost BAWAG účastníkem řízení. O licenci žádal žalobce, ten ji získal, a na jejím základě vyráběl elektřinu a měl garantovanou výši výkupních cen. Společnost BAWAG zřejmě vlastní fotovoltaickou elektrárnu a s žalobcem má uzavřenu smlouvu o finančním leasingu. Nicméně BAWAG není výrobcem elektřiny ani držitelem licence. I podle § 8 odst. 1 zákona č. 458/2000 Sb., energetický zákon, obsahuje licence firmu právnické osoby, jíž se licence uděluje. O licenci žádá právnická osoba a prokázání vztahu k energetickému zařízení je jen jedna z podmínek pro udělení licence (§ 7 odst. 4 energetického zákona). Energetický zákon přímo počítá s tím, že žadatel o licenci nemusí být vlastníkem energetického zařízení. Obnova řízení a pozastavení výroby elektřiny má pro společnost BAWAG ten důsledek, že žalobce zřejmě nebude schopen splácet leasing, protože nebude mít z výroby elektřiny příjem. Nicméně to je soukromoprávní vztah mezi dvěma subjekty.

VI. Náklady řízení

55. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu těch nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který úspěch ve věci neměl. Žalobce před soudem neuspěl (soud žalobu zamítl jako nedůvodnou), proto

nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu by jinak – jakožto úspěšnému účastníkovi řízení – právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu mu je však nelze přiznat, neboť nepřesahují rámec jeho běžné úřední činnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 3. 2015, čj. 7 Afs 11/2014-47, č. 3228/2015 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 22. 2. 2024

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu